

leto 1935. V koledarju bodo poleg vseh prosvetnoslužbenih podatkov tudi vsa službeno-šolska administracija s točnimi obzori. Vse- bina bo tale: I. koledarski del; II. JUJ pravi- la, predstavniki; III. učiteljski zakonodajni priročnik, kot ga ima ročni katalog. — Polog tega je v koledarju popoln najnovejši šema- tizem — imenik vsega učiteljskega Jugosla- vije. — Koledar ima žepni format in stane Din 10.—. Kdor namerava naročiti koledar naj pošlje naročnino na naslov: JUJ v Beo- gradu, Kralja Miljutina ul. 66.

— Šolska higiena in oko. Priznani strokovnjak docent dr. Ivan Matko, inspektor ministristva socialne politike in narodnega zdravja je napisal knjigo pod gornjim naslo- vom, ki smo jo že dolgo pogrešali. Po prin- cipu, da je človeštvo, posebno mladino laže varovati pred boleznimi, kakor pa jo zdraviti, je avtor te higienске knjige v poljubni in tudi lažji pristopni obliki obrazložil vse možno- sti očesnih poškodb, katerim je dandanes mladina v šoli in izven nje izpostavljena. Praktična stran te knjige je dejstvo, da se avtor ne omejuje le na zahteve po modernu urejenosti šolskih stavbah in opremi, temveč v glavnem računa s šolami, katerih higienске razmere so nezadostne. Pri tem se drži prin- cipu, da morejo učitelji in starši zaščititi in izboljšati zdravje mladine tudi v nepopolnih razmerah, ako je njihov higienška izobrazba zadostna in ako imajo dovolj smisla za od- pravo higienških nedostatkov. Knjiga se le v najpotrebnejši meri peča s znanstvenim opo- zovanjem očesa in njegovih bolezni in le v toliko, v kolikor spada to v delokrog šolske higiene. Najboljše je oni del, ki obravna- va praktično plat vprašanja nege oči, vzrok- kov raznih očesnih bolezni, in ki vsebuje ne- broj koristnih in važnih nasvetov.

Učiteljem vseh vrst šol, ki najbolje po- znajo vse posledice higienških nedostatkov šole, bo knjiga dobrodošel kazipot. V zadnji letnik naših učiteljskih šol pa bi se morala obvezno upeljati.

Kakor napoveduje avtor knjige, bodo iz- pod njegovega peresa izšle postopoma še dr- uge praktične knjige, tako, da bomo sčasoma dobili prepotrebno zbirko knjig o celotni šol- ski higieni. Knjiga je izvrstno sestavljena s strokovnega vidika ter je te vrste prva v na- ši banovini.

Knjigo, ki obsega 240 strani in je bogato ilustrirana, je založila »Banovinska zalo- ga šolskih knjig in učil v Ljubljani«, kjer se tudi naroča. Cena v polplatno vezane izdava je 60 Din.

Knjigo prav toplo priporočamo učitelj- stvu, šolskim upravam, da si jo nabavijo za učiteljske knjižnice, kakor tudi staršem šolo obveznih otrok.

UČITELJSTVU ČRNOMELJSKEGA IN METLIŠKEGA SREZA

Vsem organiziranim in neorganiziranim tovarišem belokranjskim učiteljem je znano, da ni naše sresko društvo tako močno, kakor bi lahko bilo in moralo biti. Nujno je, da se v korist belokranjskega ljudstva in svojo last- no korist vsi organiziramo v naši močni stan- organizaciji. Vsi veste, da mnogo tovar- iz organiziranih radi tega ali onega vzroka, ki pa je le poredko materialnega značaja. Da se o teh vzrokih pomenimo in jih pretehtamo, va- bimo, vse tovarišice in tovariše, na zborova- nje, ki se bo vršilo dne 7. dec. t. l. ob 13. uri v narodni šoli v Gradacu. Zborovanje je va-žno, ker bomo na njem postavili trdne temelje našemu bodočemu delu. Temelje, na katerih bomo lahko nato gradili enotno belokranjsko prosvetno zgradbo.

Na zborovanje vabimo tudi vse tovariše in tovarišice, ki so nameščeni iz kreditov Bed. fonda, in veseli bomo, ako bodo zbrani prav vsi.

Opozorjamo in prosimo, starejše tovariše in novodošle učitelje, ki še niso vpisani v dru- štvo, da store to takoj in prijavijo svoj vstop do zborovanja tov. Justu Martelancu, učil. v Črnomlju.

† DR. KAREL VELEMINSKY

Pred nekoliko dnevi je umrl ter bil v soboto, 17. novembra, v Pragi v novem kre- matoriju upepeljen velikopotezni češkoslova- škí pedagog Velemínsky. Ob tem imenu sto- pa pred tistega, ki pozna kulturni razvoj češkoslovaškega naroda v teku zadnjih trideset let, človeško življenje polno plodovitega dela na njivi vzgojstva v najširšem pomenu besede. Hočem reči, ne samo glede na šolsko, ampak tudi glede na izvenskološko, ljudskemu kolektivu namenjeno pedagogiko.

Vsa osebnost pokojnega Velemínskega je prepričevalen dokaz, kako prav je imel Spranger, ko je (v knjigi »Gedanken über Lehrerbildung«) zapisal globoke besede: »Pe- dagogika sama se prav tako ne da študirati, kakor i sama filozofija ne — ker moraš, če eno in drugo že mnogokaj znati«. Saj boš, če bi se tudi branil, razglabljal o pedagoški ali filozofski problemu, v prazno grabil in ma- hal po zraku, ako nisi nikjer »doma«, ako nimáš, da bi tu ali tam na »svojem« stal ter bi ti gledanje sveta in življenja bilo trdnje zasidrano; ali v prirodoslovju ali v zgodovini ali v glasbi... In zelo se bojim, da se bo »pedagoško-filozofska« izpitna skupina, ki je za absolutne učiteljske sedaj edina in skrin- cijska možnost, na jugoslovanskih univerzah, prej ali slej izkazala za docela — jalovo in votlo. Kajti iz tako zasnovanega in izvajane- ga študija le prelahko postane bujno gojišče blebetavih povprečnikov, ki ne bodo znali pedagoško misliti in tudi ne pedagoško de- jstvovati.

Velemínsky je bil v filozofiji in pedago- giki učenec Masarykov in Drtinov ter se je v tej šoli naučil »realistično« motriti pojave sveta in življenja. A k pedagogiki ni prišel praznih rok, ampak kot dobro podkovan — slavist in germanist. In od tod pa prihaja naj- več, da je pozneje s tolikim pedagoškim pri-

dom potoval po Nemčiji, Franciji, Rusiji... ter tudi napisal prelepo knjigo o — Tolstojem vzgojniku.

Karel Velemínsky je za vedno odšel ko- maj 54 let star. Bil je jako iniciativen ter ve- stranski usmerjač duh v češkoslovaškem vzgojstvu vse do najnovejših dni. Zato uteg- ne za njim ostati občutna praznina. A čast njegovemu spominu!

Osebnе zadeve

—i Z ukazom Nj. Vel. Kralja so preme- ščeni po potrebi službe nastopni učitelji in učiteljice: Nagi Evgen od Sv. Primoza v Do- manjševce (srez Muska Sobota), Uhlir Marija iz Bohinjske Bistrice v Komendo (srez kam- niški), Dobršek Karel iz Puštalne v Prevalje, Križaj Ivan iz Cirkovcev k Sv. Barbari v Ha- lozah (ptujski), Ličar Pavla iz Kostanjevice v Rako (krški), Pahor Marija od Sv. Koka ob Sotli v Pristavo (šmarnski), Vidmar Olga iz Laškega k Sv. Jodrti (laški).

—i Z odlokom g. ministra so premeščeni po prošnji: Agreš Franc iz Gabrja v Rajhen- burg; Berglez Marija iz Žic v Zagorje ob Sa- vi; Binder Avgust iz Dol. Bistrice v Vitanje; Debevc Angela iz Polja v Kostanjevico; De- bevc Boris iz St. Janja pri Mokronogu v Ko- stanjevico; Guna Vinko iz Motnika v St. Go- tard; Germovšek Ljuboslava iz Smartna pri Slov. gradu v Slovenjgradec; Homersak Emil iz Javorja v Dol pri Hrastniku; Janeš Stane iz Skal v Sv. Lenart v Sl. g.; Jazbec Ludvik iz Sv. Miklavža pri Ormožu v Svetinje; Jencič Nada iz Male Nedelje v Stranje; Jerco Vanda iz Vel. Kostrevice v Skofjo Loko; Kadunc Julija iz Gorič v Begunje; Koman Leopold iz Bučke v Vel. Podlog; Križman Angela in Križman Josip iz Sv. Jurija pod Kumom v Dol. Bistrico pri Dol. Lendavi; Lazar Ivan iz Planine v Stično; Mikuz Stanislav iz Lokavca v St. Pavel pri Preboldu; Müller Cecilija iz Gor. Radgone v Velenje; Oman Cirila iz Sto- govecev v Poljane nad Skofjo Loko; Pahor Ma- rija iz Blok v Zagorje ob Savi; Pertot Rafael iz Tolčje vrha v Naklo; Plevelj Matilda iz Podzemlja v Leše, srez Radovljica; Plevelj Viktor iz Gribelj v Leše, srez Radovljica; Praunseis Alojzij iz Murske Sobotе v Sebe- borce; Ruter Marija iz Sv. Ruperta v Sl. gor. v Šmarje pri Jelšah; Tome Marija iz Sele v Kresnice; Topolovec Pavla iz Ptujske gore v Sp. Polskavo; Vanič Viljem iz St. Janja, srez Krško, v Boštanj, srez Krško; Vilfan Henrik iz Blošč, savska banovina, v Smartno v Ro- žni dolini, srez Celje; Viher Ana iz Zidanega mosta v Črnuče; Vrhovnik Marija iz Sv. Ju- rija, srez Muska Sobota, v Senčur.

—i Z odlokom ministra prosvete so po potrebi službe premeščeni: Bezjak Josip iz Črenševcev v Lipo (dolinjendavski), Drove- nik Božidar iz Belih vod v Zavodno (slovenj- graški), German Rihard iz Dravograda v Čr- no (dravograjski), Košutnik Roman iz Maj- šperka k Sv. Marjeti pod Ptujem (ptujski), Matoh Terezija iz Trebnjega v Skočjan (kr- škí), Majnik Marija iz Mute v Remšnik (dra- vograjski), Ogrin Terezija iz Starega brega v Struge (kočevski), Peterca Aleksander iz Kranjske gore v Rajhenau (kočevski), Šve- gelj Stefan iz Beltincev v Petišovce (dolinje- lavski), Šemerl Cirila iz Križ v Veliko do- lino (krški), Šercelj Ana iz Žužemberka v Do- bovo (brežiški), Spindler Dušan iz Gornje- grada v Mozirje (gornjegrajski), Fajon Rudolf iz Ptujske gore k Sv. Barbari v Halozah (ptu- jski), Gabrovec Avgust iz Genterovcev v Be- nico (dolinjendavski), Jankovič Josip iz Ko- stanjevice v Bušče vas (krški), Korošek Jo- sip iz Laz v Bloke (logaški), Kimovec Franc iz Gornje šumice v Podgrad (novomeški), Lampič Ivan iz Poljan v Martinji vrh (kranj- ski), Lavrač Bogomila iz Dola v Jurkloster (laški), Mačus Bogomila iz Ptuj v Hajdino (ptujski), Mivšek Jožef s Ponikve v Loko pri Zusumu (šmarnski), Novak Matilda iz Prevorja k Sv. Emi (šmarnski), Purkelc Emilija s Spo- dne Polskave na Ptujsko goro (ptujski), Pihler Vera iz Strojne v Marenberg (dravograjski), Ponikvar Stanislav iz Zagorja ob Savi v Pre- žanje (litijski), Podbešek Stefanija iz Barja v Sostro (Ljubljana- okolica), Ravbar Marija iz Črenševcev v Zamostja (dolinjendavski), Ravbar Hinko iz Srednje Bistrice v Zamostje, Šega Ivana iz Dolje vasi v Sveti potok (ko- čevski), Šuler Stanislav iz Dobova v Stari trg (logaški), Viher Miroslav iz Doline v Pince (dolinjendavski), Zorjan Justina iz Žic k Sv. Pavlu pri Preboldu (celjski).

—i V državno službo so sprejeti nastopni kontraktualni učitelji: Babič A. Josip, Du- brovnik, srez Dolnja Lendava; Čekada J. Mi- roslav, Dragatuš, srez Črnomelj; Flajs F. Ma- rija, Sv. Bolfenk na Kogu, srez Ptuj; Grgurič- Šmerdel J. Frančiška, Fara vas, Kočevje; Ko- čevlar M. Anton, Sv. Duh v Halozah, Ptuj; Kogej A. Emilija, Kuzma, Murska Sobota; Majnik A. Anton, Robnica, Kočevje; Makaro- vič I. Vladimir, Korinj, Novo mesto; Može J. Franc, Selca, Skofja Loka; Medveš I. Anton, Čadraže, Krško; Nanut V. Viljem, Znojile, Litija; Tomazič V. Ana, Dobova, Brežice; Velišek I. Marija, Sv. Jurij ob Taboru, Cel- je; Vodopivec V. Bogomir, Zuvjile, Litija; Vovčina F. Albin, Črna, Dravograd; Čehovin F. Marija, Štrekljavec, Črnomelj; Dekleva- Kalin M. Julijana, Ziri, Logatec; Hvala A. Anton, Trn, Dolnja Lendava; Kerkoč K. An- ton, Gaberk, Skofja Loka; Krapš A. Sidonija, Bloke, Logatec; Lovrečič A. Albin, Kuzma, Murska Sobota; Persič J. Alojzija, Pertot, Murska Sobota; Šček J. Friderika, Tepanje, Konjice; Vilhar S. Marija, Zagradec, Novo mesto; Vilhar S. Pavla, Zagradec, Novo mesto.

Z odlokom g. ministra prosvete so spre- jeti v državno službo nastopni učiteljski abi- turienti: Perko Franc v Store (srez celjski), Rauter Janez v Kapco (dolinjendavski), Gr- gič Svetko v Solčavo (gornjegrajski), Medved

Anton v Ruše (Maribor desni breg), Berčič Andrej v Javorje (Ljubljana- okolica), Božič Edmund v Griže (celjski), Brus Boris v Podlipu (Ljubljana- okolica), Vuk Anton k Sv. Emi (šmarnski), Pucko Janko v Hotizo (dolinjendavski), Zupan Valentin na Bled, Levstek Marjan k Sv. Tomažu v Slov. gori- cah (ptujski), Dovzan Franc v Griže (celjski), Kenc Josip v Marjo Srečno (Maribor levi breg), Skuli Edvard v Pištaju (šmarnski), Štru- kelj Stanislav v Cerknico (logaški), Rak Evald v Limbuš (Maribor desni breg).

—i Z odlokom g. ministra prosvete so postavljene za učiteljice nastopne učiteljske abiturientke:

Antonič Katia v Male Poljane (srez dol- njendavski), Arko Marija v Tišino (mur- skosoboški), Bizjan Valentina v Selce (kranj- ski), Božič Frančiška v Verdren (kočevski), Bračko Angela v Gornjo Radgono, Budja An- gela v Slov. Bistrico, Cejan Nada v Stogovce (ljutomerski), Cuznar Albina k Sv. Antonu (brežiški), Čepe Marica v Kuše, Čuk Matilda v Henino (laški), Dougan Ana k Sv. Miklav- žu pri Ormožu (ptujski), Duh Kristina v Do- kiežovje (dolinjendavski), Erbenzik Franja v Fara vas (kočevski), Erbenzik Valentina v Črenševce (metliški), Fele Stefanija v Griblje (črnomeljski);

Feldin Margareta v Lokovec (laški), Fin- guš Marija k Sv. Juriju ob Ščavnici (ljuto- merski), Gaber Breda k Sv. Joštu (Ljubljana- okolica), Gajser Bogovljka v Krško, Germek Nada v Sv. Križ (litijski), Golez Anica na Sladko goro (šmarnski), Gorjup Olga v Svibno (krški), Gregoretič Doroteja v Apače (ljuto- merski), Gregoretič Stana k Sv. Lovrencu v Slov. goricah (ptujski), Grile Julijana v So- vodnje (kranjski), Grobler Gizela v Knežjo vas (novomeški), Hafner Alojzija v Senevo (brežiški);

Hojs Ivana v Sv. Jurij ob Ščavnici (ljuto- merski), Horvatič Marija v Krško, Hlad Zora v Šafarsko (ljutomerski), Hvalec Jožica v Skale (slovenjgrajski), Iglič Aida v Rako (krški), Jamnik Ivana v Javorje (litijski), Jamnik Hilca v Kebeji (konjiški), Janežič Frančiška v Novo cerkev (ptujski), Janežič Zora na Sveto planino (litijski), Jekl Justina v Zavre (ptujski), Jencič Valerija v Petroče (murskosoboški), Jenko Lidija v Knežjo vas (novomeški);

Jeras Božena v Komendo (kamniški), Je- rin Stanislava v Tržišče (krški), Kalan Ana v Razbor (laški), Kavčič Gabrijela v Središče (ptujski), Kas Jožica v Črenševce (konjiški), Knez Julijana na Gornjo Ponikvo (celjski), Kočevar Marija v Bojance (metliški), Kolšek Sonja v Hrastnik, Komelj Olga v St. Janž (kr- škí), Kos Rozalija v Malo nedeljo (ljuto- merski), Lavrič Ljudmila v Cerknico (logaški), Legiša Slavka k Sv. Marku (ptujski), Lužar Ljudmila k Sv. Marjeti (ptujski);

Malovrh Jožica v Gozd (kamniški), Mo- ravšek Zora v Hrastnik, Mazgon Magdalena v Zusem (šmarnski), Mažera Friderika v Pri- hovo (konjiški), Medved Stanislava v Smart- no pri Tuhinju (kamniški), Merhar Stanislava v Železnice (kranjski), Meteln Veronika v Kal (laški), Metelko Olga v Catež (brežiški), Merkuš Alica v Loko pri Zusumu (šmarnski), Mošer Julija v Negovo (ljutomerski), Mohorič Jožefa k Sv. Bolfenku (ptujski);

Nepužljan Viljemina v Bohinjsko Sred- njo vas, Novak Stanislava v Stranje (kamni- ski), Oset Zora v Loko pri Sv. Juriju ob Ta- boru (celjski), Pečnik Leopoldina v Selnico ob Dravi, Petek Vera v St. Jurij ob juž. žel., Podboj Julijana v Zažar (Ljubljana- okolica), Prah Adela k Sv. Trojici v Slov. goricah (Ma- ribor levi breg), Prisan Helena v Novo Stifto (gornjegrajski), Rus Marija v Ribnico, Robil- da Marija v Veliko Kostrovnicu (litijski), Ro- mih Alojzija v Topolščico (slovenjgrajski);

Sitar Marija k Sv. Andražu v Halozah (ptujski), Susman Angela v Virštanj (šmar- ski), Skaza Hilda k Sv. Tomažu (ptujski), Stritar Bogdana k Sv. Duhu na Stari gori (ljuto- merski), Šetina Danica v Peče (kamniški), Šetina Vida v Radovce (metliški), Švalj Eli- zabeta v Sinji vrh (črnomeljski), Švalj Josi- pina v Pečico (brežiški), Štrkelj Ljudmila v Smartno (slovenjgrajski), Šurla Marija v Aj- dovec (novomeški);

Tičar Sonja k Sv. Juriju (murskosoboški), Tofant Alica v Gomilsko (celjski), Trošt Klo- tilda v Limbuš (Maribor d. br.), Urbančič Ro- zalija k Sv. Vidu (ptujski), Urbančič Terezija v Planino (črnomeljski), Uranič Justina v Pleševce (slovenjgrajski), Vales Nada v Knežjo vas (novomeški), Verbič Anuša v Luče (gor- njegrajski), Vitez Dora v Kropivnik (mursko- soboški), Vovčina Elizabeta k Sv. Joštu (Ljub- ljana- okolica), Vrhovnik Pavla v Cerkovce (ptujski), Vračič Ana v Vel. Kostrovnicu (li- tijski), Vrečko Marta v Virštanj (šmarnski);

Zamuda Ljudmila v Stogovce (ljuto- merski), Zemljak Stana v Podkraj (krški), Zorčič Marica k Sv. Urbanu (ptujski), Žihar Avgu- sta k Sv. Florjanu pri Rogatcu (šmarnski), Zu- gon Ljudmila v Dobje (šmarnski), Simerl Gi- zela v Marenberg (dravograjski), Zakrajšek Nada v Rožni dol (črnomeljski), Poderžaj Ju- stina v Dolno Lendavo.

—i Praktični učiteljski izpiti na državno učiteljsku v Mariboru so bili od 6. do 13. nov. t. l.

Izpit so napravili gg.: Erniša Josip iz Prosenjakovcev, Gojkovič-Rudež Branislava iz Berova (Vardarska banovina), Jencič Vida iz Makovcev, Majnik Marija iz Mute, Sadar Mirko iz Ojstrice, Sudar Gabrijel iz Slivnice pri Celju, Spendl Avgust iz Pince pri D. Len- davi in Velker Marija iz Črne.

Pomladanski rok prakt. uč. izpitov bo v začetku aprila 1935.

TOVARIŠICE!

NE POZABITE NA OBMOR- SKI UČITELJSKI DOM IN POSLJITE PRIJAVNICE!

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz na- daljnjih prispevkov za »Maistrov kamen U. D.«: Sole: St. Ilj v Slov. gor. 70 Din; Pobrežje pri Mariboru 62 Din; Fram 70 Din; Topolšica 25 Din; Ribnica na Poh. 50 Din; Galicija 10 Din; Cezanjevi 35 Din; Tinje 30 Din; Zalec 25 Din; Store Din 21.50; Loče 60 Din; Vučja gomila 20 Din. Iskrena zahvala! — Doslej je za »Maistrov kamen« darovanih skupno Din 3102.25. Zganite se še zaostali tovariši in to- varišice! Mnogo vas še pogrešamo, tudi Mai- strovih borcev samih! Torej, na plan!

M. Kožuh, blagajnik.

BREZPLAČNO LETOVANJE NA MORJU.

O M I S A L
Ako vstopiš v »Društvo za zidavo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju« boš imel v primeru z današnjimi cenami, ki veljajo po J morskimi letoviščih

TRETIJNO LETOVANJA ZASTONJ.

Prijavi se, dokler je še čas na naslov: »Učiteljski dom v Omišlju«, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Učiteljska tiskarna

—t Stenografije se otroci nauče igraje po navodilih iz »Zvončka«. Ta odlični mladinski list je zelo prikladen tudi za mladino nižje srednje in meščanske šole, zlasti letos, ko poučuje stenografijo. — (Naročila sprejema Učiteljska tiskarna.)

—t Kapital je kljub splošnemu znižanju obretne mere še vedno predrag 8—9%. Obre- stni požro velik del zaslužka, kar v veliki meri ovira razvoj in delovanje skoraj vseh podje- tij brez lastne gotovine.

Učiteljsko bi lahko v teku enega leta po- tom deležev po Din 250.— dalo na razpolago Učit. tiskarni dovolj velik obratni kapital, ki se obrestuje po 6%.

Z upokojenci je v dravski banovini nad 4000 učiteljev (-ic). Doseči moramo 4000 de- ležev. Ker je dobra polovica učiteljskega v slabih gornjih razmerah, mnogo tudi v dol- govih, naj druga polovica vzame po več deležev.

Mladinska mafica

Ekspedicija II. številke »Našega roda« so je pričela v četrtek 22. t. m. — Kdor jo v ne- kaj dneh ne dobi, naj jo reklamira.

—mm Vsebinska II. številke »Našega roda«: Dr. Drago Marušič: Jugoslovanski mladini. * * * Viteškega kralja poslednja pot. Huda- les: Zlo. Young-Kunaver: Kolumb prejadra Atlantski ocean. K. Kocjančič: Dva potepuha na Jadranskem morju. Dan miru. — Franjo Bulič. Spomnimo se ptičk. Ksaver Meško — 60 letnik. Jubilej mladinskega pisatelja. Zgo- dovinsko bojišče. Na vrtu. V prirodi. Spo- minske dnevi. Kratka mladostna sreča. Čehov- Gradnik: Kaštanka. En dan iz življenja Nj. Vel. kralja Petra II. — Mladina piše. Uganke. Razpis nagrad. — Številka prinaša 10 lepih slik s pogrebnih svečanosti Viteškega kralja, 5 slik iz Kolumbovega potovanja, 2 slike z Jadrana in več ilustracij A. Bucika in Lj. Ravnikarja, ki je izdelal tudi krasno naslovno stran, posvečeno spominu našega velikega Mučenika.

—mm Na vprašanje, ali se lahko naročijo učenci samo na nekatere številke »Našega ro- da«, odgovarjamo: Odbor M. M. toplo pri- poroča, da ostane število naročnikov na šol- lah skozi vse leto isto. Veliko nihanje števil- la naročnikov povzroča M. M. samo škodo, ker ne moremo preračunati točne naklade. Kjer odpade nekaj naročnikov, naj se skuša na vsak način padec izravnati z novimi naro- čniki. — Kdor ni naročen na vse številke »Na- šega roda«, izgubi pravico do knjig. Uprava odpošlje na šole le toliko kompletnih garni- tur naših rednih publikacij ob koncu leta, kolikor je celotnih naročnikov, ki doplačajo še Din 250 za knjige.

—mm Najcenejše knjige za Miklavž! M. M. nudi šolam knjige svoje založbe s 25% do 50% popustom. Redne publikacije. Kres- nice IV., prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 2.50, vez. Din 5.—; Kresnice V., prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 3.50, vez. Din 6.—; Kresnice VI., prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 3.50, vez. Din 6.—; Pipan: Radio, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 2.50, vez. Din 5.—; Ribičič: Miškolin, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 2.50, vez. Din 5.—; Bevk: Lukec in njegov škorec, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 2.50, vez. Din 5.—; Magajna B.: Čeljust- nik, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 3.50, vez. Din 6.—; Deržaj: Za ve- sele in žalostne čase, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 3.50, vez. Din 6.—; Kmetova: Lovci na mikrobe, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj kart. Din 3.50, vez. Din 6.—; Skuli: Vrtarščice, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj isto; Bevk: Tovariša, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj isto; Kardelj: Potovanje skozi čas, prej kart. Din 5.—, vez. Din 8.—, zdaj isto. — »Naš rod« I., II., IV. in V. letnik »Našega roda« prej ve- zan v polplatno Din 28.—, v platno Din 38.—, zdaj vezan v polplatno Din 21.—, v platno Din 30.—. — Izredne publikacije. Ribičič:

Mihec in Jakec, prej kart. Din 12.—, zdaj Din 8.—; Lovrenčič: Tiho življenje, prej kart. Din 12.—, vez. Din 18.—, v platno vez. Din 24.—, zdaj kart. Din 20.—, vez. Din 24.—, v platno vez. Din 28.—; Ribičič: Miklavževa noč, prej kart. Din 16.—, vez. Din 22.—, zdaj kart. Din 12.—, vez. Din 16.50.— Vse ostale publikacije so pošle.

—mm »Naš glas« od 15. nov. t. l. govori zelo pohvalno o I. številki »Našega roda«. Notico zaključuje ta-le stavek: — »Naš rod« je brez dvoma najboljša slovenska mladinska revija in to po pisanih prispevkih kakor tudi po ilustracijah in opremi. List toplo priporočamo!

Šolski radio

—r IX. teden. V torek, dne 27. novembra bo lutkovna igra v treh dejanjih: »Jaka barona«, izvaja Ljubljanski Sokol. — V petek, 30. novembra bo predaval g. Tratar Marjan »V Sarajevu na sokolskem zletu«. Razpored:

1. Uvodna beseda.
2. Razvoj sokolstva v Bosni in Hercegovini pred vojno in po vojni.
3. Razdelitev zletnih svečanosti v Sarajevu.
4. Z gorečo plamenico iz Sarajeva na Oplenac.
5. Dnevi dijaštva, vojaštva in sokolske mladine.
6. Na potovanju iz Trebnjega v Sarajevo.
7. Glavni zletni dnevi.
8. Zaključna beseda.

To predavanje je v petek, 9. novembra, odpadlo radi komemoracije za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

V kmetijskem radiu bo v nedeljo, dne 25. novembra ob 16. uri predaval g. dr. Leon Kocjan: Higijenska nega molznih krav. — V nacionalnih urah bodo zvečer naslednja predavanja:

Nedelja, 25. novembra ob 20. uri: Dr. Franjo Rački.

Ponedeljek, 26. novembra ob 19.20: Proglas ujedinjenja Črne gore s Srbijo (Andrija Radović), prenos iz Beograda.

Torek, 27. novembra ob 21. uri: Ljubljana: Pevski koncert Akademskoga pevskega kvinteta.

Sreda, 28. novembra ob 19.10: nacionalna ura.

Četrtek, 29. novembra ob 19.30: Gjurio Jakšič.

Petek, 30. novembra ob 19.25: Svoji k svojim.

Sobota, 1. decembra ob 19.20: O zedinjenju; dr. Janko Tavzes.

—r Proslavo 1. decembra izvaja ob 9. uri mladina narodne šole Sv. Peter pri Ljubljani pod vodstvom učitelja M. Zora.

Razpored:

1. Prvi december in Jugoslavija. (Deklamacija.)
2. Stana Vinšek: Mali kralj. (Deklamacija.)
3. Obljuba deca svojemu kralju. (Govor otroka.)
4. R. Peterlin-Petruška: Jugoslavija ti naša mati. (Dekl.)
5. Debeljak-Hasebauer: Ljudstvo in dom. (Zborna dekl.)
6. Neubauer: Naša sveta misel. (Dekl.)
7. Rehar: Osvojenost. (Dekl.)
8. Albrecht: Koroška pesem. (Dekl.)
9. Černejeva: Begunci. 10. Peterlin-Petruška: Prošnja. (Dekl.)
11. Lamutova: Vam, ki pridete za nami... (Dekl.)
12. Rehar: Prvodecembrska molitev. (Zborna dekl.)
13. Državna himna. (Petje.)

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

—s Sekcija JUU za dravsko banovino opozarja vsa ona društva, ki še niso prispevala v sklad za zaščito članstva enkratni prispevek à 5 Din za vsakega člana, da store to nemudoma in brez nadaljnjega odlašanja. V tem pogledu so zaostala sledeča društva: Črnomelj, Dol. Lendava, Kozje, Maribor desni breg, Radvoljica in Škofja Loka. Celje je bilo v prejšnji številki pomotoma navedeno.

Vsa navedena društva ponovno prosimo, da upoštevajo sklepe banovinske skupščine, ki

so merodajni za vse, in store upoštevajoč stanovsko disciplino, svojo dolžnost. Potreba zaščite članstva je vedno večja in bi sekciji ne bilo prijetno, da bi bila primorana z ozirom na nomanjkanje denarnih sredstev delati pri zaščiti kakršnokoli izjemo. Zato apeliramo na vsa zgoraj omenjena društva, da čim prej nakazujejo dolžne zneske in neobhodno potrebni zaščitni sklad.

—s Upravitelji (-ice)! Opozorite krajevne šolske odbore, da poravnajo zaostalo naročnino »Popotnika«, ki sega pri sekciji v velike tisočake in onemogoče redno poslovanje. Prvi številki letošnjega letnika so bile priložene položnice, ki se jih za večina krajevnih šolskih odborov ni poslužila. Ker je bil zaradi tega efekt vplačil prav malenkosten, je uprava začela dostavljati opomine s priloženimi položnicami št. 11.153. Ponovno Vas prosimo, da ukrenete potrebno v svrhu čim hitreje poravnave zaostale naročnine, upoštevajoč tudi tekoče šolsko leto.

Iz društev: Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠK. LOKI bo zborovalo v soboto 24. nov. 1934. ob 19. uri na deški nar. šoli v Šk. Loki. Zborovanje odpravi žalna komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Po 1 minutnem molku posvečenem manomu blagopokojnega sledi 10 minutni odmor. Nato prične redno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo o tekočih društvenih zadevah, 2. Poročila društvenih funkcionarjev, 3. Učiteljska tiskarna. (Pristop deležnikov). Poroča tov. predsednik Debeljak Vojtek, 4. Poročilo nadzornega odbora, 5. Volitev novega odbora za poslovno dobo, 6. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Ob 18. uri je redna odborova seja in istočasno seja nadzornega odbora.

Pričakujemo, da pridete vsi!

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo imelo občni zbor dne 7. dec. 1934. ob 19. uri v telovadnici nar. šole na Grabnu v Ljubljani. Z običajnim sporedom.

Zdravko Mikuz, preds. Lenarčič Ana, taj.

— JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v sredo 5. decembra na mestni narodni šoli v Celju s pričetkom ob 8. uri. Prirejena bo žalna spominska svečanost za blagopokojnim Nj. Vel. Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. — Predsednik Jugoslovenskega učiteljskega združenja tovariš Ivan Dimnik bo poročal o aktualnih zadevah šolstva, stanu in organizacije. Obravnavale se bodo tekoče zadeve. Vabljeni so tudi vsi še nenačrtovani tovariši (-ce) v srezo. K polnoštevilni udeležbi na tem važnem zborovanju vabi odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA bo zborovalo dne 7. dec. t. l. ob 13. uri v narodni šoli v Gradcu.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora z žalno komemoracijo za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.
2. Volitve predsednika in zapisničarja občnega zbora.
3. Poročilo funkcionarjev.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Volitve novega odbora (za dobo 3 let).
6. Slučajnosti.

Prosimo tovarišice in tovariše, da še pred zborovanjem poravnajo, po spomenici priloženih položnicah, zaostalo članarino.

Just Martelanc, predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo imelo dne 7. dec. 1934. skupno zborovanje z ljubljanskim društvom in telovadnici deške narodne šole na Grabnu v Ljubljani. Pričetek ob 9. uri. Dnevni red zborovanja bo objavljen v prihodnji številki.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO DOLNJA LENDAVA. Ker priredi JUU v dne 7. 8. in 9. decembra skupno potovanje na Oplenec, da se pokloni blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, se proloži zborovanje na 15. decembra v Črenšovcih ob 10. uri z istim sporedom.

Odbor.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK je imelo dne 10. nov. t. l. v Domžalah žalno zborovanje za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. V učilnici, ki jo je v ta namen izredno lepo priredil tov. Stenovec, se je zbralo skoro vse učiteljsko kamniškega sreza. Tov. predsednik je otvoril zborovanje ter podal na to besedo tov. sresk. šol. nadz. Arriglerju Antonu, ki je v svojem globoko znanem govoru med drugimi izvajal sledeče: »Kralja vojsčaka, kralja zmagovalca in kralja diplomata ni več med nami. Mišljonom je oznanjal mir, padel pa je sam. Bil je na potu z novim poslanstvom v prijateljsko Francijo, kjer ga je pa dohitela mučeniška smrt. V zadnjem hipu smrtnega boja je mislil na nas in svojo ljubljeno domovino ter nam zapustil sveto oporoko — Čuvajte Jugoslavijo! Zagotavljamo vas, naši zakleti sovražniki, da bomo mi jugoslovanski učitelji zvesto izpolnjevali poslednjo željo našega najplemenitejšega učitelja s tem, da bomo sejali v srca naše mladine neomajno ljubezen in zvestobo do visokega kraljevskega doma in naše osirotele domovine.

Naš stan je z izgubo Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja najbolj prizadet. Njegova osebnost je bila zvezda vodnica pri našem delu v šoli in izven nje. Hvaležni za pozornost, ki nam jo je ob vsaki priliki izkazoval, živimo, delajmo in vzgajajmo mladino po njegovem svetlem vzgledu! Klanjamo se manom Viteškega kralja in mu zakličimo: »Slava! Slava! Slava!

Zborovanje je bilo na to zaključeno.

Odbor.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU je zborovalo v soboto dne 6. okt. 1934. v Ormožu. Udeležba 66%.

Predsednik pozdravi navzoče člane ter gošta tov. nadz. Gorupa in tov. Šijanica Ludvika. V toplih besedah se spomni prerano umrlega tov. Adolfa Friedla, šol. uprav. iz Svetinje. V počastitev njegovega spomina se daruje iz društvene blagajne 100 Din Učit. domu v Mariboru.

Članstvo odobri sklep odbora, da pristopi naše društvo z enim deležem po 250 Din k zadrugi Učiteljska tiskarna.

Tov. Bitenc je izvoljen za poverjenika za zbiranje zadrugnikov Učit. tiskarne.

Glede ključa za volitve v upravni in nadzorni odbor sekcije je bilo sklenjeno: Ker imajo društva Ptuj, Slov. Bistrica in Ormož le enega skupnega zastopnika naj se uredi tako, da bo imelo vsako društvo po eno upravno dobo svoj mandat.

Sledila so poročila. O banovinski skupščini je poročal tov. preds. Megla, o državni tov. podpreds. Vittori, o računskem zaključku Učit. gospodar. poslovalnice tov. Vadnjak.

Predsednik nadzornega odbora predlaga absolutorij upravnemu odboru. Sprejeto.

Proračun: Članarina za redne člane znaša 20 Din, pri tem je všteta naročnina za Slov. šol. Matico, z učitelji poročene učiteljice pa 9 Din. Proračun je bil soglasno sprejet.

Volitve. Izvoljen je bil soglasno naslednji odbor, ki se je po zborovanju tako konstituiral. Upravni odbor: predsednik Belšak Ludvik, podpredsednik Medla Milan, tajnik Bitenc Rado, blagajnik Pinterič Drago, odbor. niki: Papst Rihard, Vittori Srečko, Sedovnik Marica, Namestniki: Tomažej Matej, Polak Josipina, Jurše Ela.

Nadzorni odbor: Kukovec Cilka, Flaš Franc, Vadnjak Ivan, Namestnika: Kotnik Franc, Wennigerholz Zora.

Predlog:

V poslednji dobi se množijo odloki šolskih oblasti, ki odteajajo z ozirom na neugodno gospodarsko stanje davkoplačevalcev skrajno štednjo pri izdatkih za šolo. Viden efekt se je dosegel v dobi štednje le pri izdatkih za kurivo učiteljskega, ki ima kurivo po zakonu zajamčeno, mora pa se dandanes zadovoljiti z vsako, tudi najneznatnejšo količino, ako mu krajevni šolski odbor sploh kaj nakaže.

Učiteljsstvo ormoškega okraja ugotavlja, da so možni izdatnejši viri štednje in to:

1. Šolske knjige so mnogo predrage. Dočim padajo cene vsem predmetom, s katerimi se danes trguje, zlasti kmetiskim proizvodom, so ostale cene šolskim knjigam še izza najugodnejše kmetijske konjunktore in prosperitete na isti višini. Izdelane so iz tako slabega materiala, da se ne moremo ponašati z njimi in so zlasti tako slabo vezane, da jih učenec, ki pohaja v šolo po eno uro daleč in še več, raztrga prej kakor v enem letu. Šolske knjige so tržni predmet, ki ne zahteva nobene rizika, nobene reklame ter se izdelujejo v taki nakladi, da je njih izdelava lahko prav

poceni. Razne založbe in družbe kakor so Mohorjeva, Vodnikova, Kmet. Matica in Cankarjeva družba plačujejo honorarje pisateljem, izdajajo znatne vsote za reklamo, računajo s tem, da ostanejo večje zaloge neprodane in vendar nudijo naročnikom za 20 Din po 4 ali celo 5 knjig, dočim stane ena šolska knjiga 16—46 Din.

Drugi nedostatek šolskih knjig obstoja v tem, da so one za višjo stopnjo mnogo preobširne, da se snov ne more predelati tudi v več zaporednih letih. Predlagamo:

Sekcija JUU naj izposluje, da se vse šolske knjige revidirajo. Vsebinsko naj se prilagodijo veljavnim učnim načrtom, obseg skrajša na najpotrebnejše, material naj zlasti vezava knjig se naj izboljša po vzorcu predvojnih učnih knjig in cena reducira tako, da si jih bo mogel vsak otrok nabaviti. Četrta in Peta čitanka naj vsebujeta poleg slovenskih sestavkov tudi srbohrvatsko štivo in predpisano snov iz slovnice in tako odpadeta srbohrvatska čitanka in slovnica kot posebna učbenika. Tako se bodo razbremenile šolske blagajne in starši, otroci bodo vsi imeli potrebne knjige, kar je glavni pogoj za uspešni pouk.

2. Prepogosto naj se ne menjavajo tiskovine za šolska upraviteljstva in krajevne šolske odbore. Vsaka tiskovina se ne more sproti naročevati in ako se jih naroči več, se iste kmalu razveljavijo in zamenjajo z novimi. Tako se po pisarnah večajo skladi nerabnih tiskovin na račun šolskih blagajin.

Pri izdajanju knjig in tiskovin naj ne bo merodajni zaslužek, ampak dobrobit šole in naroda.

Prosimo vsa učiteljska društva, da zavzamejo v teh zadevah svoja stališča.

Prihodnje zborovanje bo 10. novembra 1934 v Ormožu.

L. Belšak,

t. č. predsednik.

Olga Šijanec,

t. č. tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo dne 6. oktobra v Ptuj. Navzočih je bilo 92 člana, to je 64,78%.

Prvi del zborovanja je bil namenjen situacijskemu poročilu ter poročilom o skupščinah. Z poročila so bila podana zanimivo in izčrpno, tako, da je izostala debata.

Drugi del zborovanja je bil občni zbor. Poročila tajnice, nadzornega odbora in knjižničarke je občni zbor odobril. Sprejet je bil proračun, ki je bil v mnogih postavkah skrčen; mesečni prispevki članstva so se pa zvišali.

Pri volitvah je bil voljen stari odbor. Sprejeti so pa bili tile predlogi.

1. Z ozirom na težke gospodarske prilike sedanje dobe naj se rešni učenci oproste plačevanja članarine za PRK in PJS. Tako bi imeli člane, ki plačujejo članarino in one, ki je ne morejo plačevati.

Za neplačujoče naj banovinski odnosno Beograjski oblatni odbor ne zahteva nikakih prispevkov.

2. Sekcija naj napravi korake pri banov. upravi, da se izdela stalni odlok o prekinitvi pouka za jesenska dela za vso banovino ter naj da proste roke kraj. šol. odboru in šol. upravitelju, da prekine pouk po svojem preudarku, ker so gospodarske prilike v raznih krajih različne.

3. Secija naj napravi vlogo na Učiteljsko tiskarno, glede tiskovin: kakor dnevnik etc.

Tovariši in tovarišice, ki so plačani iz bednostnega fonda, naj prihajajo na zborovanja kot gosti. Sploh pa ne bi smelo biti v srezo neorganiziranih učiteljev.

Prihodnje zborovanje bo 24. novembra.

Šestan, preds.

Kaukler Iv. V. tajnica.

Novosti na knjižnem trgu

—k Jugoslovenska Škola (biblioteka) št. 1., letnik IV., je izšla. Ta številka je posvečena Čehoslovakom. Poleg bogate vsebine, recitacij, pesmi i. dr. prinaša tudi besede T. G. Masaryka — otrokom. — Revija Jugoslovenska Škola izhaja 6 krat letno in se bavi z narodnim izobraževanjem širših plasti naroda v kulturno-prosvetnem in ekonomsko-socialnem življenju. — Naročnina letno Din 50.—. Uredništvo in uprava: Zagreb, Bogovičeva ul. 7.

—k Carles Perrault: Contes de Fées, priredil dr. Stanko Leben, izdala zveza društev »Sola in doma«. Knjižica je namenjena v prvi vrsti šolski mladini za 4. in 5. razred srednjih šol. Dobro bo došla tudi občinstvu pri privatnem pouku francoskega jezika. Cena 5.50 Din.

Za srednje, strokovne, meščanske, osnovne

šole

dobite vse mogoče knjige in potrebščine v naših knjigarnah:

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 — Maribor, Tyrševa ulica

Izvršujemo vsa tiskarska in knjigoveška dela. Na zalogi razne slike, fizikalni aparati, zbirke in druga učila

UČITELJSKA TISKARNA r. z. z o. z.
Ljubljana — Frančiškanska ulica št. 6

FR. P. ZAJEC
Izpravlja optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3